

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. birželio 18 d.
(OR. en)

10146/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0052 (NLE)
2024/0053 (NLE)

AELE 50
EEE 27
ISL 26
N 37
FL 30
PECHE 195

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimas dėl Norvegijos finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui

NORVEGIJOS KARALYSTĖS
IR EUROPOS SĄJUNGOS
SUSITARIMAS
DĖL NORVEGIJOS FINANSINIO MECHANIZMO
2021 M. GEGUŽĖS MĖN. – 2028 M. BALANDŽIO MĖN. LAIKOTARPIUI

1 STRAIPSNIS

(1) Tikslai

Norvegijos Karalystė įsipareigoja pagal atskirą Norvegijos finansinį mechanizmą, taikomą įgyvendinant 3 straipsnyje¹ išvardytus teminius prioritetus, padėti mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje ir stiprinti ryšius su valstybėmis paramos gavėjomis.

(2) Bendros vertybės ir principai

Norvegijos finansinis mechanizmas (2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn.) yra grindžiamas bendromis vertybėmis ir šiais principais: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises.

Visos pagal Norvegijos finansinį mechanizmą finansuojamos programos ir veikla turi šias vertybes bei principus atitikti ir pagal jas neremiami veiksmai, kurie šių principų ir vertybių gali neatitikti. Jos įgyvendinamos laikantis atitinkamuose dokumentuose ir standartuose įtvirtintų pagrindinių teisių ir pareigų.

¹ Jei nenurodyta kitaip, šiame susitarime nuorodos į straipsnius turi būti suprantamos kaip nuorodos į šio susitarimo straipsnius.

2 STRAIPSNIS

Įsipareigojimai

1 straipsnyje nustatyto finansinio įnašo suma yra 1 380 000 000 EUR. Be to, projektams, susijusiems su iššūkiais, kylančiais dėl invazijos į Ukrainą, skiriamas papildomas 83 000 000 EUR finansinis įnašas. Šie įnašai skiriami įsipareigojimų asignavimams metinėmis dalimis po 209 000 000 EUR nuo 2021 m. gegužės 1 d. iki 2028 m. balandžio 30 d. imtinai.

Visą sumą sudaro 6 straipsnyje nurodyti konkrečiai šaliai skirti asignavimai ir 7 straipsnyje nurodytų fondų lėšos.

3 STRAIPSNIS

(1) Teminiai prioritetai

Asignavimai konkrečiai šaliai skiriami šių teminių prioritetų įgyvendinimui remti:

- a) Europos žaliosios pertvarkos,
- b) demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių,
- c) socialinės įtraukties ir atsparumo.

Šio susitarimo priede nustatytos su šiais teminiais prioritetais susijusios programų sritys. Tų programų sričių turinys bus nustatytas pasikonsultavus su valstybėmis paramos gavėjomis.

(2) Valstybių paramos gavėjų poreikiai

Programų sritys atrenkamos, sutelkiamos ir pritaikomos atsižvelgiant į skirtingus kiekvienos valstybės paramos gavėjos poreikius, jos dydį ir įnašo sumą. Šiuo tikslu taikytina 9 straipsnio 5 dalyje nustatyta procedūra.

4 STRAIPSNIS

(1) Susitarimo memorandumai

Kad pasiektų koncentraciją ir užtikrintų veiksmingą įgyvendinimą, atsižvelgdama į 1 straipsnyje nurodytus bendrus tikslus, Europos politikos sritis, konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas ir valstybių narių ir Europos Komisijos sudarytus partnerystės susitarimus, Norvegijos Karalystė su kiekviena valstybe paramos gavėja pagal 9 straipsnio 5 dalį derasi dėl susitarimo memorandumo.

(2) Konsultacijos su Europos Komisija

Siekiant papildyti ES sanglaudos politiką ir padidinti sąveiką su ja, konsultacijos su Europos Komisija vykdomos strateginiu lygmeniu per derybas dėl susitarimo memorandumų.

5 STRAIPSNIS

(1) Bendras finansavimas

Norvegijos Karalystės įnašas į programas, kurios remiamos konkrečioms šalims skirtais asignavimais ir kurias turi įgyvendinti valstybės paramos gavėjos, neviršija 85 proc. programos išlaidų, nebent Norvegijos Karalystė nusprendžia kitaip.

(2) Valstybės pagalba

Laikomasi taikytinų valstybės pagalbos taisyklių.

(3) Atsakomybė

Norvegijos Karalystė atsako tik už tai, kad projektams būtų skiriama lėšų pagal sutartą planą. Todėl Norvegijos Karalystė neprisiims jokios atsakomybės trečiosioms šalims.

6 STRAIPSNIS

Asignavimai konkrečioms šalims

Asignavimai skiriami šioms konkrečioms valstybėms paramos gavėjoms: Bulgarijai, Čekijai, Estijai, Kiprui, Kroatijai, Latvijai, Lenkijai, Lietuvai, Maltai, Rumunijai, Slovakijai, Slovėnijai ir Vengrijai, ir paskirstomi taip:

Valstybė paramos gavėja	Lėšos (mln. EUR)
Bulgarija	127 197 491
Kroatija	65 092 127
Kipras	8 613 472
Čekija	110 034 588
Estija	35 081 761
Vengrija	124 271 436
Latvija	53 529 539
Lietuva	57 575 226
Malta	5 462 877
Lenkija	452 283 429
Rumunija	291 616 358
Slovakija	63 904 256
Slovėnija	24 437 440

Į pateiktas sumas įeina asignavimai, skirtini kiekvienai konkrečiai valstybei paramos gavėjai pagal 9 straipsnio 5 dalį, ir 7 straipsnyje nurodyto pilietinės visuomenės fondo dalis, kuria naudotis gali kiekviena valstybė paramos gavėja.

7 STRAIPSNIS

Pagal Norvegijos finansinį mechanizmą galima naudotis trimis fondais. Jie padeda siekti 1 straipsnyje apibrėžtų Norvegijos finansinio mechanizmo (2021–2028 m.) tikslų ir 3 straipsnyje nurodytų teminių prioritetų. Norvegijos subjektai fonduose gali dalyvauti kaip partneriai.

(1) Pilietinės visuomenės fondas

10 proc. visos sumos atidedama pilietinės visuomenės fondui. 6 straipsnyje nustatyta paskirstymo valstybėms paramos gavėjoms schema.

5 proc. fondo lėšų skiriama tarpvalstybinėms iniciatyvoms.

(2) Gebėjimų stiprinimo ir bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis ir institucijomis fondas

2 proc. visos sumos atidedama gebėjimų stiprinimo ir bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis ir institucijomis, be kita ko, Europos Taryba, EBPO ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA), fondui. Šis fondas padės valstybėms paramos gavėjoms įgyvendinti teminius prioritetus.

(3) Socialinio dialogo ir deramo darbo fondas

1 proc. visos sumos atidedama socialinio dialogo ir deramo darbo fondui.

8 STRAIPSNIS

(1) Koordinavimas su EEE finansiniu mechanizmu

1 straipsnyje numatyti finansiniai įnašai atidžiai koordinuojami su ELPA valstybių įnašu, numatytu pagal EEE finansinį mechanizmą. Norvegijos Karalystė visų pirma užtikrina, kad abiem finansiniams mechanizmomams taikoma tvarka ir įgyvendinimo sąlygos būtų iš esmės vienodos.

(2) Koordinavimas su ES sanglaudos politika

Prireikus atsižvelgiama į bet kokius aktualius ES sanglaudos politikos pokyčius.

9 STRAIPSNIS

Įgyvendinant Norvegijos finansinį mechanizmą laikomasi toliau nurodytų nuostatų.

(1) Bendradarbiavimas

1 straipsnyje nurodytų Norvegijos finansinio mechanizmo tikslų siekiama glaudžiai bendradarbiaujant valstybėms paramos gavėjoms ir Norvegijos Karalystei, atsižvelgiant į vertybes bei principus ir laikantis 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų teisių ir pareigų.

(2) Įgyvendinimo principai

Visais įgyvendinimo etapais laikomasi kuo didesnio skaidrumo, atskaitomybės ir išlaidų veiksmingumo, taip pat gero valdymo, partnerystės ir daugiapakopio valdymo, tvarios plėtros, lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų.

(3) Fondų valdymas

Norvegijos Karalystė administruoja tris 7 straipsnyje nurodytus fondus ir atsako už jų įgyvendinimą (taip pat valdymą ir kontrolę).

(4) Norvegijos Karalystės vykdomas valdymas

Norvegijos Karalystė arba jos paskirtas subjektas atsako už bendrą Norvegijos finansinio mechanizmo valdymą. Norvegijos Karalystė, pasikonsultavusi su valstybėmis paramos gavėjomis, kurioms gali padėti Europos Komisija, parengs papildomas Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo nuostatas, įskaitant supaprastinimo priemones, kuriomis siekiama užtikrinti įgyvendinimo veiksmingumą ir efektyvumą. Norvegijos Karalystė siekia šias nuostatas parengti iki susitarimo memorandumų pasirašymo.

(5) Derybos dėl susitarimo memorandumų

Norvegijos Karalystė derasi su kiekviena valstybe paramos gavėja dėl susitarimo memorandumo dėl atitinkamo jai skirto asignavimo, išskyrus 7 straipsnyje ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytų fondų lėšas. Susitarimo memorandume nustatomos programos, lėšų paskirstymas programų sritims, valdymo ir kontrolės struktūros ir taikytinos sąlygos.

(6) Įgyvendinimas

- a) Remdamosi susitarimo memorandumais valstybės paramos gavėjos pateikia konkrečių programų pasiūlymus Norvegijos Karalystei, jos šiuos pasiūlymus įvertina ir patvirtina, taip pat su valstybėmis paramos gavėjomis sudaro kiekvienos programos dotacijų susitarimus, į kuriuos įtrauktos sąlygos, rizikos vertinimas ir mažinimas.
- b) Už patvirtintų programų įgyvendinimą atsako valstybės paramos gavėjos; jos numato tinkamą valdymo ir kontrolės sistemą, kad būtų užtikrintas deramas įgyvendinimas ir valdymas.
- c) Norvegijos Karalystė kontrolę atlikti gali laikydamasi savo vidaus reikalavimų. Valstybės paramos gavėjos šiuo tikslu teikia visą būtiną paramą, informaciją ir dokumentus.
- d) Siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi įsipareigojimų, Norvegijos Karalystė po atlikto vertinimo išklausiusi valstybę paramos gavėją, gali imtis tinkamų ir proporcingų priemonių, įskaitant mokėjimų sustabdymą ir lėšų susigrąžinimą.
- e) Kad būtų užtikrintas kuo didesnis dalyvavimas, prireikus, rengiantis su finansiniu įnašu susijusiai veiklai, ją įgyvendinant, stebint ir vertinant, palaikomi partnerystės ryšiai. Partneriai, be kita ko, gali būti valstybių paramos gavėjų ir Norvegijos Karalystės vietos, regioninio ir nacionalinio lygmens veikėjai, taip pat privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės atstovai ir socialiniai partneriai.
- f) Valstybėse paramos gavėjose projektai pagal programas gali būti įgyvendinami laikantis taikytinų viešojo pirkimo taisyklių ir bendradarbiaujant, be kitų, valstybėse paramos gavėjose ir Norvegijos Karalystėje įsteigtiems subjektams.

(7) Valdymo išlaidos

Norvegijos Karalystės patiriamos valdymo išlaidos dengiamos iš 2 straipsnyje nurodytos visos sumos ir išsamiai nurodomos šio straipsnio 4 dalyje nurodytose įgyvendinimo nuostatose. 7 straipsnyje nurodytų fondų valdymo išlaidos bus padengiamos iš fondams skirtos sumos.

(8) Ataskaitų teikimas

Norvegijos Karalystė teikia ataskaitas apie savo indėlį į Norvegijos finansinio mechanizmo tikslų įgyvendinimą.

10 STRAIPSNIS

- (1) Šį Susitarimą Šalys ratifikuoja arba patvirtina savo tvarka. Ratifikavimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Sąjungos Tarybos generaliniame sekretoriате.
- (2) Jis įsigalioja pirmą antro mėnesio, einančio po to, kai deponuojamas paskutinis ratifikavimo arba patvirtinimo dokumentas, dieną.
- (3) Kol 1 ir 2 dalyse nurodytos procedūros bus užbaigtos, šis Susitarimas laikinai taikomas nuo pirmos pirmo mėnesio, einančio po to, kai šiuo tikslu deponuojamas paskutinis pranešimas, dienos.

11 STRAIPSNIS

Šis vienu originaliu egzemplioriumi airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir norvegų kalbomis sudarytas Susitarimas, kurio tekstas kiekviena iš šių kalbų yra vienodai autentiškas, deponuojamas Europos Sąjungos Tarybos generaliniame sekretoriате, kuris patvirtintą kopiją perduos kiekvienai šio Susitarimo Šaliai.

Priimta Briuselyje 2024 metų d.

Europos Sąjungos vardu

Norvegijos Karalystės vardu

Žalioji pertvarka

Žaliosios įmonės ir inovacijos

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

Švietimas, mokymas ir jaunimo užimtumas

Kultūra

Vietos plėtra, geras valdymas ir įtrauktis

Romų įtrauktis ir įgalinimas

Visuomenės sveikata

Nelaimių prevencija ir pasirengimas joms

Teisingumo sektorius, įskaitant kovą su smurtu šeimoje ir dėl lyties, teisę kreiptis į teismą, pataisos tarnybas, kovą su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu

Prieglobstis, migracija ir integracija

Institucijų bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimas

Valstybės paramos gavėjos taip pat gaus naudos iš projektų, kuriuos finansuoja:

Pilietinės visuomenės fondas,

Gebėjimų stiprinimo ir bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis ir institucijomis fondas.

Socialinio dialogo ir deramo darbo fondas

Į visas atitinkamas programų sritis kaip neatsiejama dalis bus integruota lyčių lygybė ir skaitmeninimas.